

Basrapporten Sverige

2025

Rapport om DCA, Defense Cooperation Agreement --
militariseringen av Sverige och dess påverkan på
civilsamhälle och miljö

Omfattar året 2025, utgiven i början av 2026

Sammanställning av händelser och vittnesbörd i Sverige
gällande implementeringen av avtalet och dess konsekvenser

Denna rapport är en offentlig handling och fri att distribuera.
Författarnamn har utelämnats av säkerhetskäl.

Innehåll:

INNEHÅLL	3
DCA: DEFENSE COOPERATION AGREEMENT	5
INTRODUKTION	5
OMFATTNING	6
ÖVERENSKOMNA ANLÄGGNINGAR OCH OMRÅDEN	6
ÖVRIGA PLATSER SOM BERÖRS	6
KARTÖVERSIKTER	7
SAMMANFATTNING AV RAPPORTERADE HÄNDELSE OCH KONSEKVENSER	9
HÄNDELSE OCH OBSERVATIONER ORT FÖR ORT	10
GIRON AKA KIRUNA.....	10
ESRANGE.....	10
VIDSEL.....	11
BODEN.....	11
LULEÅ.....	11
UMEÅ.....	11
ÖRNSKÖLDSVIK (BAE).....	12
HÄRNÖSAND.....	12
ÖSTERSUND.....	12
ÄLVDALEN.....	12
UPPSALA.....	13
KRISTINEHAMN.....	13
KARLSKOGA (BOFORS).....	13
SKÖVDE (ELBIT SYSTEMS).....	13
BERGA.....	13
KVARN.....	14
VÄTTERN.....	14
LINKÖPING (SAAB).....	14
SÅTENÅS.....	14
GOTLAND.....	14
HALMSTAD.....	15
RONNEBY.....	15
RAVLUNDA.....	16
REVIÑGEHED.....	16
ÖVRIGA RAPPORTER	17
GENERELLT I LANDET	19

LÄNKAR.....20

DCA, SJÄLVA AVTALET.....20
REGERINGENS PROPOSITION 2023/24:141.....20
REMISSINSTANSER OCH DERAS SVAR.....20
WORLD BEYOND WAR.....20

DCA, Defense Cooperation Agreement

DCA, Defense Cooperation Agreement, är ett bilateralt militärt avtal mellan USA och Sverige som ger amerikansk militär oinskränkt tillgång till svenskt territorium, vatten och luftrum. Genom DCA har USA fått tillgång till 17 militära basområden i Sverige, av totalt 49 i Norden, för att lagra militär utrustning och vapen samt tillgång till hela Sveriges territorium för att möjliggöra förflyttningar och militärstrategiska insatser, alltefter av USA definierade behov. Syftet med avtalet är att möjliggöra snabb och effektiv transport och förflyttning av USA:s militära styrkor, vapen och militärmateriel mellan olika länder, utan att behöva ta hänsyn till skillnader i nationell lagstiftning länderna emellan. I Europa har USA för närvarande liknande avtal med 16 länder.

Introduktion

Själva avtalet undertecknades av försvarsministrarna för Sverige och USA – Pål Jonson och Lloyd Austin – i Washington den 5 december 2023. Det är praxis för regeringar i Sverige att avtal som förutsätts få stöd av en majoritet i riksdagen undertecknas redan innan en omröstning i riksdagen ägt rum. Den avtalsburna informationen om DCA återfinns på regeringens hemsida (se länkar i slutet av denna rapport). Under våren 2024 offentliggjordes en promemoria som underlag för den kommande debatten och beslutsprocessen i riksdagen. Promemorian skickades på remiss till ett stort antal remissinstanser, däribland samtliga av avtalet direkt berörda kommuner. Åtskilliga kritiska kommentarer inkom under remissrundan, bl.a. från den juridiska fakulteten vid Stockholms Universitet, Svenska Freds och Skiljedomsföreningen och Räddningstjänsten i Östra Blekinge för att nämna några. Det skickades även in ett stort antal privata remissyttranden, vilka dock inte finns tillgängliga online. Det blev emellertid inga effekter av de negativa kommentarerna och det väcktes endast en interpellationsdebatt i riksdagen under våren. En namninsamling gjordes av den så kallade Folkomröstningskampanjen som samlade in drygt 40000 namnunderskrifter till stöd för en folkomröstning om DCA. Denna namninsamling ignorerades och riksdagsomröstningen om DCA hölls den 18 juni 2024 då en majoritet röstade för ratificering. Implementeringen av avtalet inleddes den 15 augusti 2024.

USA:s personal ges genom avtalet långtgående rättigheter i Sverige och friheter från svensk lagstiftning i fråga om bland annat straffrätt, tull, nyttjanderätt av svensk mark, införsel och utförsel av varor utan svensk rätt till kontroll. USA har även rätt att föra in kärnvapen i Sverige utan svensk kontroll eller veto. Avtalet är skrivet på 10 år och fortsätter därefter att gälla löpande. Avtalet är efter tio år möjligt att upphäva, genom att önskan om detta meddelas av endera parten minst ett år i förväg. Själva avtalet är mycket odetaljerat och opreciserat. I takt med att det implementeras så följs det upp av särskilda bilaterala överläggningar och överenskommelser om hur avtalet skall implementeras i detalj och vad som då skall gälla.

DCA omfattar 17 svenska basområden och därutöver berörs även de orter där militär utveckling, provning och produktion förekommer. Baserna finns över hela landet och tas nu i bruk steg för steg. Redan finns vittnesmål om inskränkt allemansrätt och starkt negativ miljöpåverkan. Denna rapport är en sammanställning av observationer och vittnesbörd om hur civilbefolkningen, civilsamhällena och miljön påverkas av den ökade militära verksamheten på och kring de orter där de av DCA berörda basområdena är belägna.

Omfattning

Överenskomna anläggningar och områden

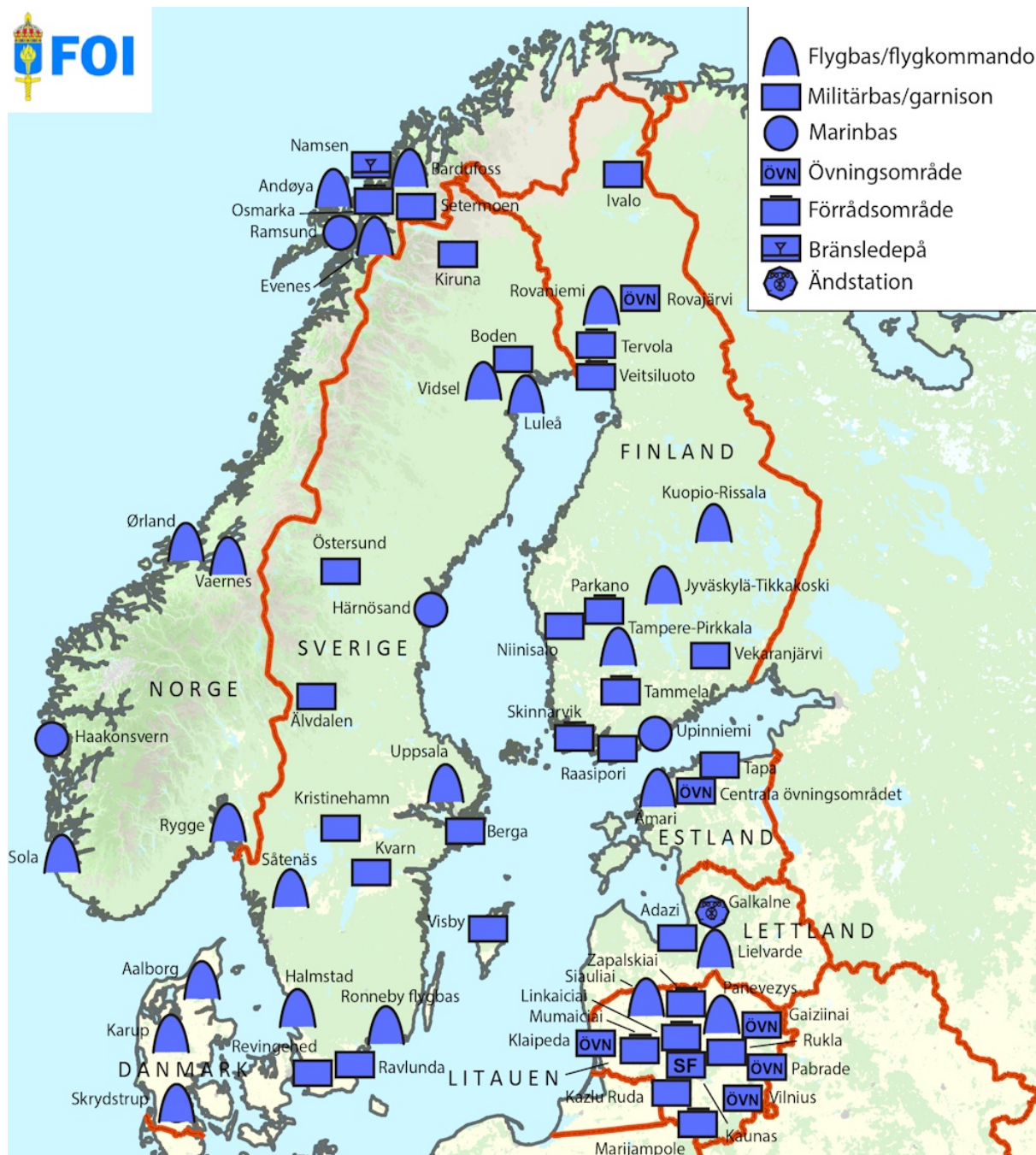
De berörda anläggningarna och områden är följande (från norr till söder):

Kiruna:	militärläger och övningsområde
Vidsel:	flygplats och testområde
Luleå:	flottiljområde
Boden:	regements- och övningsområde
Östersund:	militärläger och övningsområde
Härnösand:	hamn och övningsområde
Älvdalen:	militärläger och övningsområde
Uppsala:	flottiljområde
Berga:	regements- och övningsområde
Visby:	regements- och övningsområde
Kristinehamn:	regements- och övningsområde
Såtenäs:	flottiljområde
Kvarn:	militärläger och övningsområde
Halmstad:	regements-/flottiljområde
Ronneby:	flottiljområde
Ravlunda:	militärläger och övningsområde
Revingehed:	regementsområde

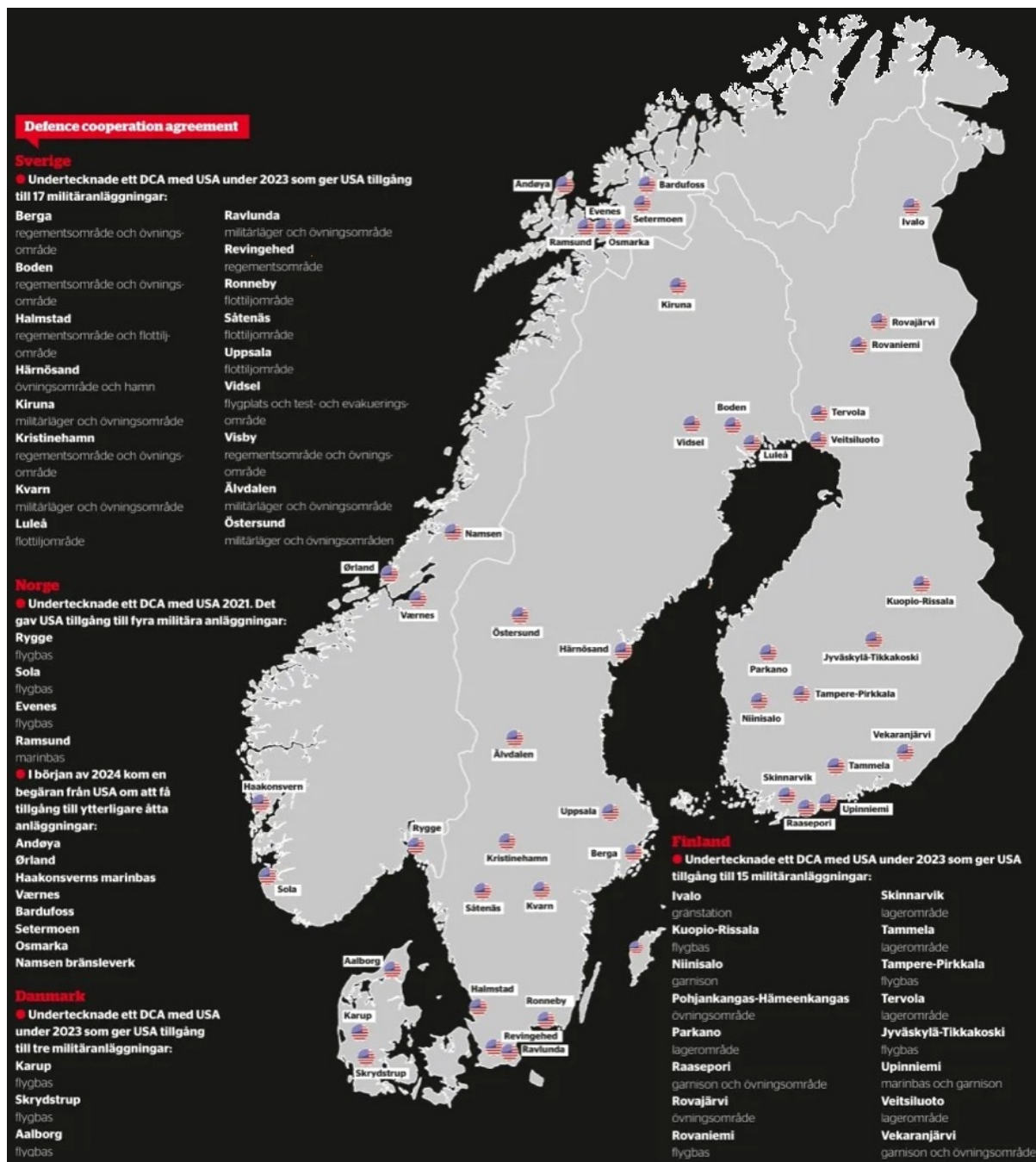
Övriga platser som berörs

Övriga platser och orter anges i alfabetisk ordning:

Esrang:	nedladdningsstation för satellitdata, uppskjutning av militära satelliter för övervakning
Halmstad:	angöringshamn för USA:s militära leveranser
Karlskoga:	Bofors, utveckling, tillverkning och provning av krigsmateriel
Linköping:	SAAB, utveckling, tillverkning och provning av krigsmateriel
Skövde:	Elbit Systems, utveckling, tillverkning och provning av krigsmateriel
Örnsköldsvik:	BAE Systems, utveckling, tillverkning och provning av krigsmateriel

Figur 1. Karta över överenskomna anläggningar och områden i de nordiska och baltiska länderna. Källa: FOI, Totalförsvarets Forskningsinstitut

Figur 2. Kartbilden här ovanför visar de sammanlagt 49 militärbaser i de nordiska länderna som omfattas av likalydande militära bilaterala avtal mellan de enskilda länderna och USA. Källa: Tidningen ETC, 2024-03-11, sida 7

Händelser och observationer fram till och med 2025-12-31

Sammanfattning av rapporterade händelser och konsekvenser

- Begränsningar i allemansrätten
- Bötfällningar
- Förenklade miljöprovningar
- Ökade utsläpp
- Försvarsmakten återtar mark och fastigheter
- Kraftigt ökade militärövningar på alltfler ställen: Gotland, Revingehed, Ravlunda, Kvarn/Vättern
- Upprustning och utbyggnad av logistiksystem, transporter av trupp och materiel från västliga hamnar i Norge och Sverige upp mot Finland

Händelser och observationer ort för ort

Händelser och observationer anges nedan från norr till söder för DCA-avtalets 17 basområden + orter för utveckling, provning och tillverkning

Giron AKA Kiruna

- 241203: NEAT "North European Aerospace Test Range" är Europas största krigsövningsområde - Esrange och Vidsel. Vid NEAT utförs tester av olika rymdfarkoster. Missiltester kan genomföras genom att använda ett avlyst område på 1650 km². På samma sätt kan uppskjutning av mätraketer och stratosfäriska ballongflygningar utföras med hjälp av raketutskjutningsramp, markinstallationer och ett reserverat markområde på 5200 km².
- 250815: Försvarsmakten och den amerikanska krigsmaktens planer för Kiruna kolliderar med LKAB:s planer att utöka järnmalmsbrytningen i Kirunagruvan, då malmkroppen går under det planerade basområdet.
- 260102: Norska Finnmarksbrigaden stärker försvaret vid gränsen mellan Norge och Ryssland pga ökning av hybrida hot. Det kommande samarbetet med Sverige och Finland inom Nato lyfts fram som en viktig del i arbetet av brigadchefen. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/ryska-spioner-vid-gransen-forsvaret-okar-narvaron-i-kirkenes>

Esrange

- 251204: USA har de-facto tagit över Esrange genom ett officiellt "dual use" dvs det går inte att skilja civil och militär användning åt.
- 250621: Utrikesminister Maria Malmer Stenergard undertecknar ett avtal med USA som öppnar upp Esrange för amerikanska rymdföretag och rymdindustrisamarbete. Esrange planeras byggas ut för en miljard kronor under en 10-årsperiod. Näraliggande samebyn har protesterat eftersom renskötande samebor oroas av att rymdskrot kan störa deras verksamhet.
- 251007: Saarivuoma sameby har låtit ta fram en miljökonsekvensbeskrivning till Rymdstyrelsens tillståndsansökan för en utvidgning av verksamheten på Esrange. Samebyn motsätter sig byggnationen av två landningsplatser på fjället, nämligen betongplattor 40 x 40 meter instängslade i områden 300 x 130 meter med vägar till platserna. Eftersom Esrange kan styra raketerna kan de lika gärna låta dem landa på Esrange, menar samebyn. Det är regeringen som fattar beslut om detta. Rymdstyrelsen har anlitat Thyréns konsultföretag från Umeå för att göra en rennäringsanalys.

Talma och Lainiovuoma samebyar, som också påverkas, har inte lämnat in någon egen rapport.

Vidsel

- 250325 Bombövningar har genomförts i Vidsel.
250912 Test av luftvärnsrobot i Kåbdalis, Vidsel.
<https://www.dn.se/sverige/missilhotet-mot-sverige-bara-storstaderna-kan-skyddas>

Boden

- 251128: Jakt- och fiskesamerna, oroas över Forsvarsmaktens planer om att fördubbla ytan för sitt skjutfält i Arvidsjaur. Planerna kan bland annat komma att beröra Mausjaurs sameby kraftigt.
<https://www.sverigesradio.se/artikel/skogssamisk-renskotsel-hotas-oro-over-forsvarets-expansion>
Sametingsledamoten Jennie Granberg föreslår att Sametinget initierar en dialog med Forsvarsmakten för att diskutera konsekvenserna för skogssamisk renskötsel av försvarets expansion generellt.
- 251204: Nytt enormt skjutfält i Arvidsjaur motsvarar två Stockholms innerstad .
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/norrbotten/forsvarsmakten-utokar-skjutfalt-kan-vara-slutet-for-samebyn>
- 251214: Militären vill fördubbla sin yta i Arvidsjaur, stor verksamhet förväntas till våren i Norrland.

Luleå

- 250508: En samisk schamansk offerplats har använts till en raketspaningscentral och är nu skyddsobjekt.
- 250605: Mycket jaktflyg övningsflyger. Många militärtransporter mot finska gränsen. "Arctic Challenge Exercise Luleå" (ACE) startade den 26 maj och varade i 3 veckor. Det är en återkommande sambandsövning med Natoländer som nu utökats från 2 till 3 veckor. Den förra var 2023. De fortsätter med övningen med oerhört hög ljudnivå och lågt flygande plan vid denna olämpliga tid då djuren får ungar. Familjer splittras.

Umeå

- 250121: Militären vill ha transportväg från Mo i Rana i Norge till Holmsund, Umeå hamn. Umeå kommun har tecknat intresseanmälan. Forsvarsmakten breder ut sig. Inte bara allemansrätten inkräktas, också äganderätten. Bötfullning har skett då man cyklat in på området. Renskötseln störs.
- 251204: Häftig artilleriverksamhet den 3 december. Populärt område nordväst om Umeå används allt mer av militären. Folk har fått böter för intrång i "avlysta områden" som syns på kartan men inte är instängslade.
<https://www.forsvarsmakten.se/sv/aktuellt/viktiga-meddelanden/skjutfalt-och-avlysningar>

Örnsköldsvik (BAE)

Härnösand

- 250121: Det finns ett amfibieregemente i Härnösand och det finns planer på utbyggnad av området. Hemvärnet utbildar. Gränser och kontroller har skärpts. Förut var det friluftsområde men nu har spåren (skidor, vandring, löpning) stängts. Bötfullning för beträdande har skett. Det förekommer mycket militära transporter på intilliggande E4 och stora kontingenter verkar stanna för att övernatta.
- 251009: Man rustar upp hamnen och Fortifikationsverket har köpt in mark.
- 251113: Det övas på skjutfältet. Militära transporter har iakttagits där Härnösand framstår som mellanstation. Mark är inköpt, sådan som förut hörde till Kustartilleriet.

Östersund

- 251023: Östersund beskrivs av två pensionerade officerare som ett viktigt understödsområde för allierades militära operationer och insatser österut. En mängd materiel beskrivs vilka skulle förvaras där i fredstid. Det rekommenderas att Sollefteå sjukhus behålls och stärks som beredskapssjukhus.
- <https://www.alliansfriheten.se/ostersund-som-natohub-och-mal-for-en-aggressor>

Älvdalen

- 251027: Utbyggnad av järnvägen planeras för att skapa förbindelse mellan Bergen och Gävle (väst – öst). För närvarande går järnvägen söderifrån endast till Malung. Nu planeras den att fortsätta till norska gränsen efter Högfjällshotellet (Sälen), och dessutom planeras en sväng norrut till Älvdalen där övnings- och skjutfältet Trängslet är beläget. Det ligger för närvarande en civil flygplats för säsonsbruk på den planerade järnvägssträckan mot Norge. Redan nu förekommer NATO-övningar i området. Flygplatsen heter nu Scandinavian Mountains Airport. Den planerade järnvägen kommer att heta Scandinavian Mountains Railway.

Kommun och näringsliv informerades om projektet och att den starka kopplingen mellan flygplatsen och järnvägen väsentligt ökar regionens strategiska betydelse. Järnvägssträckningen erbjuder dubbla användningsområden med ekonomiska och hållbarhetsfördelar. Den möter EU:s mål för militär mobilitet och resilient infrastruktur, vilket öppnar för EU-finansiering. Järnvägssträckningen planeras att förbinda den norska västkusten med Östersjön för att underlätta svenskt, norskt och nordiskt försvar samt öka NATO:s förmåga på Nordflanken. Satsningen innebär ett starkt NATO-samarbete genom att underlätta snabb mobilisering och effektiv koordinerad logistik samt möjliggör även omfattande och effektiv evakuering.

Enligt informationen ska projektet inte belasta lokala skattemedel men däremot erbjuda arbetstillfällen.

Uppsala

- 241203: Parkeringsplatsen för Akademiska sjukhusets ambulanshelikoptrar har stängts efter att Ärna flygflottilj blivit en DCA-bas. Naturresevat har stoppats av Länsstyrelsen.
- 250121: Naturområdet nära flygflottiljen avvecklas.
- 250224: Privata dricksvattenbrunnar i området vid Ärna flygflottilj konstateras ha för höga halter av PFAS. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rzn558/forsvarets-pfas-prov-visade-felaktiga-varden> Mark- och miljööverdomstolen i dag meddelat sin dom den 9 april 2024. Försvarmakten måste stå för de reningskostnader som hittills uppstått på grund av PFAS-föreningen. <https://www.uppsalavatten.se/hushall/vatten-och-avlopp/dricksvatten/domstolsforhandling-pfas>
- 250501: Flygvapenchefen Jonas Wikman meddelar att Försvarets mångmiljardsatsning på det nya radarspanings- och ledningsflygplanet 5106 ska genomföras vid F16 och Arlanda. Inledningsvis kommer tre flygplan att placeras på F16, och ytterligare ett kan tillkomma längre fram. Flygplanen ska sedan utgå från Arlanda vid olika uppdrag. För att de nya radarspaningsflygplanen ska kunna verka och operera från F16 och Arlanda krävs nybyggnationer på båda ställena. Källor: Försvarmakten, F16 och Fortifikationsverket.

Kristinehamn

- 250121: De bygger ny bas efter att på 1990-talet ha lagt ned den förra. Beslut att starta igen togs innan NATO-medlemskapet var fullbordat. Rekreationsområde tidigare där tillträdet nu drabbas av inskränkningar. Militär närvaro norr om Kristinehamn. Militära transporter längs väg 45 till Älvdalen eller kanske Östersund har ökat rejält senaste halvåret.

Karlskoga (Bofors)

Skövde (Elbit Systems)

Berga

- 241203: Försvarmakten lägger in veto mot bostadsbyggande inom influensområdet.
- 250815: Militärövningen "Archipelago Endeavour 25" utanför Bergabasen i södra Stockholms skärgård med en bataljon, 500 soldater, från den amerikanska marinkåren och soldater från Bergas amfibieregemente. Övningen går ut på att samköra de svenska och amerikanska enheterna och lära den amerikanska krigsmakten att navigera i den svenska skärgården. Endast patrullbåtar och mindre fartyg användes och övningen beräknades avslutas i mitten av september.
- 251113: Baracker byggs i ovisst syfte. Hamnen byggs ut och enligt Nynäshamnsposten så finns en NATO-ubåt i farvattnen.

Kvarn

Vättern

- 250121: Tillstånd till skjutningar från Karlsborg har ökats från 1000 till 69000 per år. Omfattande problem med PFAS-utsläpp. Det har talats om att inskränka strandskyddet kring Vättern.
- 250605: Uppmätta halter av PFAS är dubbelt så höga som de tillåtna.
- 251101: Fortifikationsverket gräver på uppdrag av Forsvarsmakten meterdjupa dräneringsdiken i förorenad mark, och sänker nivån på grundvattnet, som innehåller höga halter PFAS. Därmed hotas Vättern som dricksvattentäkt för hundratusentals människor, och detta riskerar att skada både människors hälsa och viktiga delar av ekosystemet. Därmed leds PFAS-förorenat dag- och dräneringsvatten direkt till Vätterns vattenskyddsområde utan rening och dessutom deponera 52000 ton PFAS-förorenad jord och 37000 ton gammal asfalt i kilometerlånga vallar invid Vätterns strand.
<https://folkmotdca.se/2025/11/01/nar-den-egna-forsvarsmakten-blir-en-sakerhetsrisk>

Linköping (SAAB)

Såtenäs

- 241203: Mycket flygövningar med JAS 39 Gripen. I augusti syntes en militärkolonn på vägen av en storlek som inte sett sedan 1990-talet.
- 250223: Global Day of Action to #CloseBases: En manifestation hölls av två personer utanför grindarna till militärbasen. Sånger sjöngs och filmades, och foton togs.
- 250605: Fyra privata brunnar har konstaterats med för höga halter av PFAS. Forsvarsmakten tar ej ansvar men förser de boende med flaskvatten tills brunnarna sanerats.
- 251020: Försvarets materielverk levererar de första exemplaren (av totalt 100 st) av JAS 39 Gripen E till Forsvarsmaktens förband vid Skaraborgs flygflottilj F7.

Gotland

- 241203: Militären har börjat köpa upp mark och även vandrarhemmet, använda hamnen. Aktiviteter över hela Gotland, inte bara Visby. Ubåtshamn byggs ut i Fårösund. Forsvarsmakten stoppar vindkraftverk och elkablar.
- 250121: I Fårösund har försvaret börjat köpa tillbaka mark t ex helt intill en ekoby.
- 250325: Stor marinövning har ägt rum i Visby och delar av hamnen stängdes av. I Fårösund byggs hamnen om. Regimentet KA3 har fått nytt liv och man har övningsskjutningar varje vecka.
- 250605: Mycket övningar med JAS 39 Gripen. Forsvarsmakten återtar P18 som lades ner 2000. Utbyggnaden gör att bygglov för en ny skola stoppas.

- 250624: Artikelserie i Gotlands Tidningar. Försvaret stoppar byggen på ön. Det handlar om privatbostäder, energiparker och skolbyggnader mm. Militärens återetablering på ön inleddes 2016 och sedan dess har allt fler civila projekt blivit stoppade av Försvarmakten med hänvisning till militären som ett riksintresse. Ubåtshamnen i Fårösund återköptes av Försvarmakten 2018 och hyreskontrakt till civila verksamheter började också sägas upp vilket försvarat för både företag och kulturverksamhet. Region Gotlands planenhet har tvingats avbryta åtskilliga detaljplaneprocesser.
- 250721: Försvarmakten förhindrar utbyggnad av Värsterhejde skola.
- 250911: Tofta skjutfälts område har utökats mycket.

Halmstad

- 251126: Försvarets materielverk investerar i luftvärnssystem för 2 mdr kr. Halmstad är centrum för luftvärnsutbildning i Sverige.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/halland/miljardsatsning-pa-luftvarn-sa-paverkas-lv6-i-halmstad>
- 251214: Utbyggnad av järnvägen från Halmstad hamn. Halmstad kommun bygger en järnvägstunnel för 45 miljoner kronor mot de lokala politikernas vilja och för att möta försvarets och Natos behov, rapporterar Aftonbladet. Tunneln, som löper under en ny motorvägspåfart vid hamnen, finansieras än så länge av kommunen.
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/W04Ong/halmstad-vill-inte-ta-ansvar-for-natos-planer-javla-tunnel>

Ronneby

- 250121: Landningsbanan på flygplatsen som delas av civilt och militärt flyg – F17 Kallinge flygflottilj – byggs ut för att kunna ta emot större plan. Det talas om risker med hydrazin (bränsle till missiler liksom nödelförsörjning) som är explosivt och cancerframkallande. I sitt remissyttrande på promemorian om DCA uppmärksammade Räddningstjänsten riskerna, liksom vilka stora krav på utbyggnad och utbildning det innebär för dem och kommunen.
- 250218: Ubåtsflottan i Karlskrona rustas upp. F17 i Ronneby förbereds för att man ska kunna serva och underhålla flygplan såsom F-16 med hydrazin. Därtill förbereds för en ny skjutbana och ett större övningsområde.
- 251009: Mycket verksamhet på Kallinge och en ny bredare infart byggs. Träning av stridspiloter för start och landning i mörker pågår.
- 251204: Ett amerikanskt militärt transportflygplan har mellanlandat på flygflottiljen F17.

Ravlunda

- 241203: Militären köper upp hus och trissar upp priserna, men husen lämnas sedan öde.
- 250223: Global Day of Action to #CloseBases: 27 personer samlades för en manifestation på Juleboda strand, nära gränsen till Ravlunda. Polis följde efter gruppen från Simrishamn för att, som de sa ”skydda dem mot möjliga hot”. När manifestationen upplösts och de flesta begivit sig därifrån avkrävdes tre personer att visa legitimation.
- 251009: Under oktober genomfördes skjutövningar i stort sett varje dag.

Revingehed

- 241203: Övningsområdet sammanfaller med naturskyddsområde och omfattar bl a. Krankesjön, en fin fågelsjö. Militären har meddelat kommunen att den bör dra om Skåneleden som går genom området.
- 250121: Hundratals kor flyttas, då de inte längre får ha bete på/intill militärområdet.
- 260119: Livlig aktivitet vid Södra Skånska regementet P7 i Revingehed med många övningar ute på fältet och utbildning av ca 500 värnpliktiga. Regementet svarar också för bemanning av arméns styrkebidrag till NATO:s multinationella brigad i Lettland.

Övriga rapporter

- 241203: Mycket omfattande skjutövningar i Göteborgs skärgård. Det talas om att anlägga ett amfibieregemente vid utfarten från Göta älv, mot Vinga.
- 250129: Vätternvårdsförbundets miljöövervakning visar på förhöjda nivåer av PFAS i flera fiskarter, främst röding och abborre. Även kräftor från Vättern omfattas nu av kostrekommendationen för fisk. Under sommaren 2024 togs prover på kräftor från tolv platser i Vättern för att undersöka halterna av miljögiften PFAS. Analyserna visar att PFAS-halterna i kräftor är förhöjda i många av proverna, men generellt är halterna betydligt lägre än i fisk. Efter samråd med Livsmedelsverket har länsstyrelserna runt Vättern valt att inkludera kräftor i de befintliga kostrekommendationerna för fisk från sjön. Kostrekommendationen för att begränsa intaget av PFAS från fisk och kräftor från Vättern är: Högst 2–3 gånger per år för barn, ungdomar, gravida, ammande kvinnor och den som vill bli gravid i framtiden. Högst 12 gånger per år för övriga. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/pfas-i-kräftor-fran-vattern-ny-rekommendation-for-unga-och-gravida>
- 250508: Kosta övnings- och skjutfält (hör till marinen), Småland, ska utvidgas.
- 250605: Försvarmakten exproprierar mark och fastigheter vid Hagshults militärflygfält, Småland.
- 250821: I Enköping bildas ett center för Natos samordning i Norden. På regeringens hemsida framgår det att "Regeringen har gett Försvarmakten i uppdrag att erbjuda Nato att etablera en stab för logistikledning i Sverige. Försvarmakten ska även förbereda och genomföra etableringen så att staben kan börja verka i slutet av 2027". Vidare står det "Förslaget innebär att ca 70 personer från olika Natomedlemsländer kommer att placeras i Sverige i fredstid. Denna siffra kan öka till 160 personer i händelse av höjd beredskap eller krig. Denna stab ska hanteras centralt av Nato och lyda under "Joint Force Command" i Norfolk i England och kommer inte att vara en del av Sveriges Försvarmakt.
- 250911: Västerås flygplats kan komma att ställas om för militärt bruk. Västerås ligger nära Enköping, där man diskuterar att förlägga två NATO-staber. Den ena för samordningen av logistiken för NATO:s norra flank, och den andra för radio- och telekommunikation för densamma.
- 250930: Intervju med politiker i Göteborgs-Posten: Göteborgs hamn har pekats ut som Nordens viktigaste hamn. Enligt bedömare behöver detta infrastrukturella nav försvaras till varje pris. Det finns oro för att Göteborgs hamn kan tvingas stänga.
- 251113: I Varberg har ett ökat antal civila amerikaner setts. Man ser många militära transporter på järnvägen som nyligen blivit färdig efter omläggning.

- 251117: Företaget ” Train Alliance” har köpt in ett stort område norr om Ånge för att anlägga en godsterminal som vetter åt hamnarna i Trondheim och Sundsvall, och ansluter till norra stambanan. Området och terminalen anses lämpligt för både civila och militära transporter, och knyts till en stor civil järnvägssatsning i Moradal. Terminalen möjliggör en central norrländsk anläggning för Natos behov av en vapenarsenal. Oro för att Ånge blir ett mål för angrepp avfärdas av lokalpolitiker med argumentet att USA:s militär och Natopersonal kommer att stå för försvar på plats.
<https://www.st.nu/2025-11-17/nej-tack-till-nato-i-ange>
- 251212: Stopp för flygplan på Säve flygplats: flygledningen skall avvecklas, rullbanan kommer kortas men flygledartornet kommer finnas kvar. Det råder dock oenighet om vad Säve ska användas till. Kommunen vill anlägga ett logistikcentrum medan argument lyfts för att flygplatsen måste finnas kvar för att möjliggöra militär tillgänglighet ifall Göteborgs hamn blir föremål för NATO-intressen. Det finns förslag om att utveckla Säve till en militärbas. Området rymmer bergshangarer och har militärstrategiskt värde.

- 250225: Linus Hagström skriver i Aftonbladet att han anser att Sverige bör undersöka om/hur DCA kan sägas upp, med hänvisning till USA:s agerande internationellt och Donald Trumps återkomst till presidentposten. "Amerikansk utrikespolitik uppvisar nu paranoida och manipulativa drag liknande Rysslands, och Sverige måste därför agera med samma bestämdhet mot båda staterna. Det innebär att sätta tydliga och fasta gränser för att undvika att bli styrd och utnyttjad. Efter 80 år som pseudo-allierad och senare allierad kommer det att bli svårare att kapa det känslomässiga beroendet av USA, men Sverige bör skyndsamt utreda möjligheten att säga upp DCA-avtalet och bestämt undvika att köpa fler amerikanska vapensystem." <https://www.aftonbladet.se/kultur/a/LMQ20Q/uppdatera-sveriges-sakerhetspolitiska-analys-linus-hagstrom>
- 250416: Förhandlingar pågår rörande vilken typ av materiel som ska förhandlagras och var. <https://officerstidningen.se/dca-avtalets-forhandlagring-ger-mojlighet-att-losa-operationer>
- 250603: Implementeringsavtal undertecknat mellan USA och Sverige angående infrastruktur och förvaring relaterat till DCA ifråga om överenskomna installationer och områden.
- 250907: Säkerheten kring landets skyddsobjekt skärps. <https://www.dn.se/sverige/expert-fotoforbud-vid-skyddsobjekt-tillampas-hardare>
- 251204: Utbyggnaden av det sk. militärschengen för underlättande av transporter och truppflyttningar mellan länder. <https://europaportalen.se/2025/11/militara-transporter-inom-eu-ska-underlattas>

Länkar

DCA, själva avtalet

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/militart-forsvar/avtal-om-forsvarssamarbete-med-usa-dca>

Regeringens proposition 2023/2024:141

<https://www.regeringen.se/contentassets/6799a7ba815640178ddab2cbf160ebbe/avtal-om-forsvarssamarbete-med-amerikas-forenta-stater.pdf>

Remissinstanser och deras svar

<https://www.regeringen.se/remisser/2024/01/remiss-av-ds-20242-avtal-om-forsvarssamarbete-med-amerikas-forenta-stater>

World Beyond War

Huvudsida:

- <https://worldbeyondwar.org>

Kartor och information om USA:s 877 militärbaser utlokaliserade till andra länder i världen:

- <https://worldbeyondwar.org/military-empires>

Rapport "No Basis for These Bases – the damage foreign military bases do in 2025":

- <https://worldbeyondwar.org/basesreport2025>
- <https://worldbeyondwar.org/wp-content/uploads/2025/07/BasesReport2025g.pdf>
- <https://worldbeyondwar.org/wp-content/uploads/2025/09/Broschyr-varldens-kamp.pdf>

Rapport "Base Report Sweden 2025" (det här dokumentet):

- <https://worldbeyondwar.org/bases-sweden-2025-2026>